

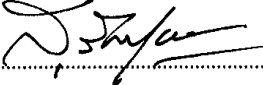
การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

มุกกิตต์ ดากิ่งประทุม

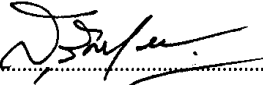
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สิงหาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

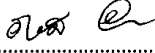
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ชุสภิตต์ คำกิ่งประทุม ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 8 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้
คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและ
เอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้
ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ดร.สถาพร พฤษพิศกุล อาจารย์
ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา นางสุทิสรา ศรีตั้งนันท
รองผู้อำนวยการ โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คณะครูโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ใน
การวิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและคุณประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนพระคุณ
บิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนการศึกษาวิจัย จนได้รับความสำเร็จ
ในการศึกษาดังความมุ่งหมายทุกประการ

มุสิกิตต์ี ดากิ่งประทุม

58920817: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การส่งเสริม/ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/ โรงเรียนสิงห์สมุทร/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

นุสฤติดี คาทิงประทุม: การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
(THE SUPPORTING OF USING IN PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY IN
SINGSAMUT SCHOOL CHONBURI PROVINCE UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุรัตน์
ไชยชมภู, กศ.ด. 85 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ
การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครู โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie
and Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 136 คนและทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified
random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating
scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .41-.81 โดยมีค่าความเชื่อมั่น .95 สถิติที่ใช้ใน
การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) และ
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัด
ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัด
ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์
ทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

58920817: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: THE SUPPORTING/ PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY/ SINGSAMUT SCHOOL/ THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18

KUSSAKIT DARKINGPRATHUM: THE SUPPORTING OF USING IN PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY IN SINGSAMUT SCHOOL CHONBURI PROVINCE UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18. ADVISORY COMMITTEE: SURAT CHAICHOMPU, Ph.D., 85 P. 2017.

This study was a survey research which aimed at studying and comparing the supporting of applying the concept of sufficiency economy philosophy in Singsamut School; Chonburi Province under the Secondary Educational Service Area Office 18 classified by gender and work experience of teachers. The sample size was 136 teachers and simple random sampling was used. The research was a five-level rating scale questionnaires with discriminative power value was between .41 and .81 and a confidence level of .95. The statistics used for data analysis were mean (\bar{X}), standard deviation (SD), t -test and One-way analysis of variance (One-way ANOVA).

1. The supporting of applying the concept of sufficiency economy philosophy in Singsamut School; Chonburi Province under the Secondary Educational Service Area Office 18, overall and individual aspect was at a high level.

2. The comparison of support of applying the concept of sufficiency economy philosophy in Singsamut School; Chonburi Province under the Secondary Educational Service Area Office 18 classified by gender and work experience of teachers, overall and individual aspect was not statistically significant difference.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามในการวิจัย	4
สมมติฐานในการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
สภาพทั่วไปของโรงเรียนสิงห์สมุทร	9
หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	11
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้ในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษา ในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18.....	17
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักเศรษฐกิจพอเพียง	19
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	54
สรุปผลการวิจัย	54
อภิปรายผลการวิจัย	56
ข้อเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก	70
ภาคผนวก ข	74
ภาคผนวก ค	83
ประวัติย่อของผู้วิจัย	85

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนนักเรียนของโรงเรียนสิงห์สมุทร 11
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน สิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18..... 37
3	จำนวน และร้อยละของข้อมูลสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม 42
4	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน 43
5	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ 43
6	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ..... 45
7	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ 47
8	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ..... 48
9	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ..... 50
10	การเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียน สิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ..... 51
11	คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน 51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12	การเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน ตามประสบการณ์ทำงาน 53
13	ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถามการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18..... 81
14	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริม การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 84

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พุทธศักราช 2555-2559) ได้ให้ความสำคัญ ในยุทธศาสตร์การพัฒนาคมนาคมสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนซึ่งถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาต่อเนื่องมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พุทธศักราช 2545-2549) เช่น ได้ปรับโครงสร้างทางกฎหมาย โดยมีเจตนาให้การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาคนและราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ในหมวด 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนให้สมบูรณ์พร้อมทุกด้าน สามารถนำไปสู่เป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมของคนไทย ซึ่งเน้นการพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งหวังในด้านการสร้างสังคมคุณภาพ สังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมสมานฉันท์เอื้ออาทรต่อกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545, หน้า 42) ดังนั้น การพัฒนาคนจึงถือได้ว่าเป็นภารกิจสำคัญที่หลาย ๆ ประเทศได้กำหนดนโยบายสำคัญของประเทศโดยรัฐบาล องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักในความสำคัญในการดำเนินงานพัฒนาคนและสังคม ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545, หน้า 53) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนด้วยเหตุผลที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบททั้งที่เป็น โอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้สามารถปรับตัวพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาผลประโยชน์อย่างรู้เท่าทันยุคโลกาภิวัตน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของประเทศใน 5 ปีข้างหน้าคือ มุ่งพัฒนา “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and happiness society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยั่งยืน ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพและเป็นธรรมสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรที่ยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมมาภิบาลดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและอยู่ในประชาคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรี” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549, หน้า 22)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ทรงพัฒนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อที่จะให้พสกนิกรชาวไทยได้เข้าถึงทางสายกลางของชีวิตและเพื่อทรงไว้ซึ่งทฤษฎีของการพัฒนาที่ยั่งยืน ทฤษฎีนี้เป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตซึ่งอยู่ระหว่างสังคมระดับท้องถิ่นและระดับสากล จุดเด่นของแนวปรัชญานี้คือ แนวทางที่สมดุล โดยประเทศชาติสามารถทันสมัย และก้าวสู่ความเป็นสากลได้ โดยปราศจากการต่อต้านกระแสโลกาภิวัตน์ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญในช่วงปี พ.ศ. 2550 เมื่อปีที่ประเทศไทยต้องการรักษาความมั่นคงและเสถียรภาพเพื่อที่จะยืนหยัดในการพึ่งตัวเองและพัฒนา นโยบายที่สำคัญเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ โดยการสร้างแนวคิดเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองได้ ซึ่งคนไทยจะสามารถเลี้ยงชีพโดยอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพัฒนามีพระราชดำริว่า มัน ไม่ได้มีความจำเป็นที่เราจะกลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ พระองค์ได้ทรงอธิบายว่า ความพอเพียงและการพึ่งตัวเอง คือ ทางสายกลางที่จะป้องกันการเปลี่ยนแปลงความไม่มั่นคงของประเทศ พระองค์ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง ความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ การรู้จักความพอประมาณ กაცำนึ่งถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตนเอง ทรงเตือนประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาทตระหนักถึงการพัฒนาเป็นลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนมีคุณธรรมเป็นกรอบในการดำรงชีวิต ภายใต้อธิบายว่าเศรษฐกิจพอเพียง (คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง, 2550, หน้า 35)

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงเปรียบเสมือนแสงเทียนที่ส่องสว่างให้เห็นหนทางที่จะก้าวเดินต่อไปของแต่ละบุคคล ชุมชน และของประเทศชาติโดยรวม เป็นแนวทางที่เน้นการเจริญเติบโตที่ค่อย ๆ เกิดขึ้นตามศักยภาพที่มีอยู่จริง อย่างมีเหตุผลเป็นขั้นเป็นตอนด้วยความมั่นคง และเตรียมพร้อมด้วยความไม่ประมาทในการรับมือกับวิกฤตต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น นับเป็นกระบวนการมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง มากกว่าการสร้างความสำเร็จเติบโตอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดดที่ลอกเลียนแบบมาจากสังคมอื่น ๆ โดยไม่พิจารณาให้รอบคอบ แต่เน้นผลลัพธ์ในระยะสั้น โดยขาดการสร้างพื้นฐานที่มั่นคง สมดุล ซึ่งนับเป็นการเสี่ยงต่อความไม่แน่นอนทั้งหลายที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้มาก ปัจจุบันประชาชนชาวไทยทุกระดับในทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม นักวิชาการ ได้ย้อนกลับมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาและดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำริของพระองค์ท่านอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1)

โรงเรียนสิงห์สมุทร ได้รับการประเมินสถานศึกษาพอเพียง ผ่านในระดับดีมาก ผู้ทำวิจัยอยากให้มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาต่อไปอย่างต่อเนื่อง นั่นนี้ต้องเริ่มที่แต่ละบุคคล สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

ศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน และปัญหาในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาในสถานศึกษาอย่างเร่งด่วน ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียน มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างทั่วถึงต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการสนองนโยบายตลอดจนการตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา มีสภาพการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตระหนักถึงความพอประมาณในการดำรงชีวิต ไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี ฝึกรมองไปข้างหน้าและเตรียมตัวให้พร้อมรับความผันผวนของเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549, หน้า 226) จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องยังมีการไม่มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนสิงห์สมุทร ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าอยู่ในระดับใด และมีความแตกต่างกันหรือไม่ เมื่อจำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา

ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการเสนอแนะแก่โรงเรียนสิงห์สมุทร ในการวางแผนการจักระบบการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่จะส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยหรือทรัพยากรด้านการบริหารใน 7 ด้าน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18, 2551, หน้า 10) คือ ด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านระบบบริหารจัดการงบประมาณ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน

คำถามในการวิจัย

1. การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 อยู่ในระดับใด
2. การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

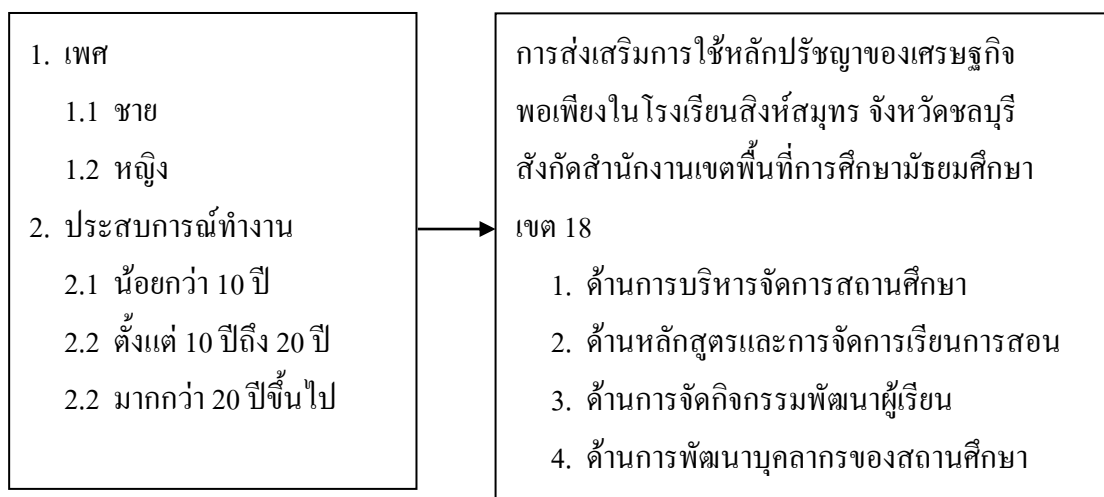
การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยกำหนดขอบข่ายในการบริหารใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 9-10) ดังภาพที่ 1

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบระดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
2. นำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการบริหารการทำงานทุกกลุ่มงานและนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนสิงห์สมุทรเพื่อบริหารจัดการการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอนให้ตรงกับเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน

สิงห์สมุทร จำนวน 209 คน ปีการศึกษา 2558

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 136 คน ได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามวุฒิการศึกษาเป็นชั้นในการสุ่ม

3. ตัวแปรที่ปรกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 ประสบการณ์ทำงาน

3.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.2.2 ตั้งแต่ 10 ปีถึง 20 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ โครงสร้างการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 มี 4 ด้าน ประกอบด้วย

3.2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

3.2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

3.2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.2.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้ความหมายของคำหรือข้อความที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดความหมายของคำที่ใช้ ดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสอดคล้องกับวิถีชีวิตและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกระดับการศึกษา สอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตามลำดับโดยเริ่มให้เกิด

การพัฒนาการเรียนรู้ระดับบุคคล และครอบครัว รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ นำไปขยายผลในครอบครัว และชุมชน

2. การส่งเสริมแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการในด้านต่าง ๆ โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยจัดทำโครงการ งานวิชาการ งบประมาณ บุคคล บริหารทั่วไปและชุมชนสัมพันธ์

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการรายวิชาเพิ่มเติม/ หลักสูตรท้องถิ่น การจัดทำหน่วย แผนการเรียนรู้ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ วัตถุประสงค์ผลตามสภาพจริง สร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การดำเนินงานขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมแนะแนว ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมลูกเสือ หรือ เนตรนารีหรือยุวภาษาหรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ การจัดทำโครงการ และการจัดกิจกรรมชุมนุมหรือ ชมรม

2.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสร้างคุณธรรมและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. เพศ หมายถึง ลักษณะครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แบ่งเป็น เพศชายและเพศหญิง

4. ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาปฏิบัติงานของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แบ่งเป็น

4.1 ปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในโรงเรียนสิงห์สมุทรร้อยกว่า 10 ปี

4.2 ปฏิบัติงานระหว่าง 10-20 ปี หมายถึง ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในโรงเรียน
สิงห์สมุทรระหว่าง 10-20 ปี

4.3 ปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี หมายถึง ระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในโรงเรียน
สิงห์สมุทรมากกว่า 20 ปี

5. ครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่จัด
การเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

6. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนสิงห์สมุทร ที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6
ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่
จัดระบบและกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้ครอบคลุม เพื่อการบริหารและจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรีและระยอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนสิงห์สมุทร
2. หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้ในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนสิงห์สมุทร
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของโรงเรียนสิงห์สมุทร

1. ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนสิงห์สมุทร (2559, หน้า 3-6) เปิดสอนอย่างเป็นทางการ เมื่อ พ.ศ. 2480 โดยชื่อว่า โรงเรียนสถานีทหารเรือสัตหีบ พ.ศ. 2483 โรงเรียนย้ายมาอยู่ ณ สถานที่ในปัจจุบัน พ.ศ. 2487 โรงเรียนได้เปลี่ยนชื่อว่า โรงเรียนทหารเรือสัตหีบบำรุง พ.ศ. 2496 โรงเรียนได้เปลี่ยนชื่อว่า โรงเรียนสิงห์สมุทร พ.ศ. 2502 โรงเรียนได้เปลี่ยนชื่อว่า โรงเรียนสัตหีบ พ.ศ. 2523 กองทัพอเรือส่งมอบโรงเรียนให้กรมสามัญศึกษา เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2523 และเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนสิงห์สมุทร” โดยถือว่าวันนี้เป็นวันสถาปนาของโรงเรียน ซึ่งปัจจุบันโรงเรียนสิงห์สมุทรตั้งอยู่ที่ 2508 หมู่ 1 ถนนสุขุมวิท ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ปรัชญาโรงเรียน

ลูกสิงห์สมุทรคุณงามที่มีค่า

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

วิชาการเป็นเลิศ ประเสริฐคุณธรรม ก้าวนำเทคโนโลยี มีมาตรฐานสากล เป็นคนดีของสังคมโลกบนวิถีความเป็นไทย

พันธกิจ

1. ส่งเสริมสนับสนุนในการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเสริมสร้างและการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรม ความขยัน การประหยัด ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู ความรับผิดชอบ การพึ่งตนเอง การมีวินัย การรู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม
 2. พัฒนาการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการลงมือปฏิบัติกระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม การเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งในและนอกห้องเรียน
 3. พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์โดยอยู่บนพื้นฐานความเป็นไทย
 4. พัฒนาระบบการจัดการการทำงาน การมีส่วนร่วมของชุมชน ยกย่องระดับประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา
 5. พัฒนาสื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอนและการบริหารงาน
 6. ระดมทรัพยากรจากภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาสนับสนุนการศึกษา
 7. พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพ ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นผู้นำทางวิชาการ
 8. ดำเนินการประชาสัมพันธ์สื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสู่สาธารณชน ผู้ปกครอง หน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
 9. สร้างเสริมบรรยากาศสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์พลังงาน สุขภาพกาย สุขภาพจิตของบุคลากร
 10. จัดระบบดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้ห่างไกลอบายมุขและสิ่งเสพติด
- 2. ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา**
จำนวน ชาย 56 คน หญิง 150 คน รวมทั้งหมด 206 คน
- 3. ข้อมูลนักเรียน**
ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2559 จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนของโรงเรียนสิงห์สมุทร

ชั้น/ เพศ	ชาย	หญิง	รวม	ห้องเรียน
ม.1	270	257	527	12
ม.2	278	257	535	12
ม.3	253	251	504	12
รวมมัธยมต้น	801	765	1,566	36
ม.4	349	358	707	16
ม.5	275	354	629	16
ม.6	301	316	617	16
รวมมัธยมปลาย	925	1,028	1,953	48
รวมทั้งหมด	1,726	1,793	3,519	84

4. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 เร่งรัดพัฒนาความพร้อมในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาในสังกัดเพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่แก่นักเรียนทุกคน

กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มอัตราการเข้าเรียนในทุกระดับ ทั้งเด็กทั่วไป ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ลดอัตราการออกกลางคัน และพัฒนารูปแบบการให้บริการ

กลยุทธ์ที่ 4 ยกระดับคุณภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาชาติ พัฒนาผู้เรียนสมรรถนะของครู

กลยุทธ์ที่ 5 สร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารการศึกษา เพื่อรองรับการกระจายอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพบนหลักธรรมาภิบาล ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

หลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 9) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550, หน้า 3-4) ทรงมีพระราชดำรัส

ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต แก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด นานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพัฒนาที่ ตั้งอยู่ บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ คุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักพิจารณาอยู่ 5 ส่วน ดังนี้

1. กรอบลักษณะ เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และ การมองโลกเชิงระบบการที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

2. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติตนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3. คำนียามของความพอเพียงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงและปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนา เศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ โดยมีค่านียาม ดังนี้

ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้อง มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้ง ภายนอกและภายใน ทั้งที่จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งใน การนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้อง เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบคอบที่เหมาะสม ดำเนินชีวิต ด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับ การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจาก โลกภายนอกได้เป็นอย่างดี จะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน ดังนี้

3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความเพียงพอนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะ

เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

4. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ดังนี้

4.1 เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

4.2 เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่ โลก และไม่ตระหนี่

5. แนวทางการปฏิบัติ/ ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550, หน้า 56) ได้ให้คำจำกัดความ “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิคณะหนึ่งที่ติดตามพระราชดำริและพระราชกระแสอย่างใกล้ชิด และนำมาเรียบเรียงก่อนนำขึ้นกราบบังคมทูลเกล้า ฯ ถวายขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนำออกเผยแพร่มีใจความว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจแบบพอเพียงชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการบริหารและพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่ จะต้องมิระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี
 คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (2548, หน้า 51) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงว่า เป็นปรัชญาที่เป็นทั้งแนวคิด หลักการและแนวทางปฏิบัติตนของแต่ละบุคคล และองค์กร โดยคำนึงถึงความพอประมาณ กับศักยภาพของตนเองและสถานะแวดล้อม ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง โดยใช้ความรู้อย่างถูกหลักวิชาการด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม ไม่ เบียดเบียนกัน แบ่งปัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือปรองดองกันในสังคม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสายใยเชื่อมโยงคนในภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกัน สร้างสรรค์พลังในทางบวก นำไปสู่ความสามัคคี การพัฒนาที่สมดุลยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

สุเมธ ตันติเวชกุล (2549, หน้า 38) ได้สรุปความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง หรือระบบเศรษฐกิจที่พึงตนเองได้ว่า หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยพยายามหลีกเลี่ยงที่จะต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เรามีได้เป็นเจ้าของ และเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลนั้น คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตได้โดยไม่เดือดร้อน กำหนดความเป็นอยู่อย่างประมาณตนตามฐานะ ตามอัตภาพ ที่สำคัญไม่หลงไหลไปตามกระแสของวัตถุนิยม มีอิสรภาพ เสรีภาพ ไม่พินณาการอยู่กับสิ่งใด

สุรยุทธ์ จุลานนท์ (2550, หน้า 62) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า เป็นแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงชี้ให้ประชาชนได้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติตนที่ ควรจะเป็น เพื่อให้สามารถดำรงชีพได้โดยที่ไม่เดือดร้อน ซึ่งที่จริงแล้วก็ป็นแนวทางที่มีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทย และสามารถนำไปใช้ได้ในทุกระดับ ในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศ

เกษม วัฒนชัย (2550, หน้า 28) ได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่า หลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับทุกประเทศในโลก โดยเฉพาะการสร้าง ความเข้มแข็งเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์

วิทยา อธิปอนันต์ (2542, หน้า 36) ได้สรุปความหมายไว้ว่า ตามกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เป้าหมายหรือปรัชญาการดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนไทยให้อยู่อย่างพอประมาณตน ทางสายกลาง มีความพอเพียงและพอดีโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน สิ่งสำคัญต้องรู้จักพึ่งพาตนเองและทรัพยากรที่เรามีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ก่อนจะไปพึ่งพาคนอื่นหรือปัจจัยภายนอก หรือหมายถึง การที่อุ้มชูตนเองได้ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง ครอบครัว และชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 48) สรุปว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” และ “ทฤษฎีใหม่” ตามแนวพระราชดำริ เป็นหลักการและแนวทางสำคัญในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งแนวความคิดพัฒนาเพื่อพึ่งตนเองของเกษตรกรอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยเน้นการช่วยเหลือและพัฒนาให้เกิดการพึ่งตนเอง อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า องค์พระประมุขของไทย ได้ พระราชทานหลักการดำรงชีวิตของประชาชนคนไทยทุกระดับ ทุกสาขาอาชีพ ตลอดจนถึงแนวทางการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้เป็นไปในทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุผล รู้จักพึ่งตนเอง และทรัพยากรที่เรามีอยู่ นำมาใช้ประโยชน์ด้วยความรอบรู้ รอบคอบ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งหลักการนี้มีความสำคัญในการนำไปบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างความมั่นคงด้านการดำรงชีวิตให้แก่เกษตรกรและสังคมโดยรวมของไทย

อำพล เสนาณรงค์ (2550, หน้า 67) ได้กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศ หรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ

สรุปได้ว่า ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในเงื่อนไขพื้นฐาน (ความรู้คู่คุณธรรม)จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอนการเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบรู้

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550, หน้า 72) ได้กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางในการพัฒนาที่นำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเอง ในระดับต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน โดยลดความเสี่ยงเกี่ยวกับความผันแปรของธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่าง ๆ โดยอาศัยความพอประมาณ และความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้ ความเพียรและความอดทน สติและปัญญา การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และความสามัคคีเศรษฐกิจพอเพียงมีความหมายกว้างกว่าทฤษฎีใหม่ โดยที่ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรอบแนวคิดที่ชี้บอหลักการและแนวทางปฏิบัติของทฤษฎีใหม่ ในขณะที่แนวพระราชดำริเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนา

ภาคเกษตรอย่างเป็นทางการเป็นขั้นตอนนั้น เป็นตัวอย่างการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเฉพาะในพื้นที่ที่เหมาะสมทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ อาจเปรียบเทียบกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีอยู่ 2 แบบ คือ แบบพื้นฐานกับแบบก้าวหน้า ได้ดังนี้

1. ความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว โดยเฉพาะเกษตรกร เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน เทียบได้กับทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 1 ที่ มุ่งแก้ปัญหาของเกษตรกรที่ อยู่ห่างไกลแหล่งน้ำ ต้องพึ่งน้ำฝนและประสบความเสี่ยงจากการที่น้ำไม่พอเพียง แม้กระทั่งสำหรับการปลูกข้าวเพื่อบริโภค และมีข้อสมมติว่า มีที่ดินพอเพียงในการขุดบ่อเพื่อแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าว จากการแก้ปัญหาความเสี่ยงเรื่องน้ำจะทำให้เกษตรกรสามารถมีข้าวเพื่อการบริโภคยังชีพในระดับหนึ่งได้ และใช้ที่ดินส่วนอื่น ๆ สนองความต้องการพื้นฐานของครอบครัว รวมทั้งขายในสวนที่ เหลือเพื่อมีรายได้ที่จะใช้เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ ไม่สามารถผลิตเองได้ ทั้งหมดนี้เป็น การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้เกิดขึ้นในระดับครอบครัว อย่างไรก็ตาม แม้กระทั่ง ในทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 1 ก็จำเป็นที่เกษตรกรจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ราชการ มูลนิธิ และภาคเอกชน ตามความเหมาะสม

2. ความพอเพียงในระดับชุมชนและระดับองค์กร เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 2 เป็นเรื่องของการสนับสนุนให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ หรือการที่ธุรกิจต่าง ๆ รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายวิสาหกิจกล่าวคือ เมื่อสมาชิกในแต่ละครอบครัวหรือองค์กรต่าง ๆ มีความพอเพียงขั้นพื้นฐานเป็นเบื้องต้นแล้วก็จะรวมกลุ่มกันเพื่อร่วมมือกันสร้างประโยชน์ให้แก่กลุ่มและส่วนรวมบนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนกัน การแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามกำลังและความสามารถของตน ซึ่งจะสามารถทำให้ชุมชนโดยรวมหรือเครือข่ายวิสาหกิจนั้น ๆ เกิดความพอเพียงในวิถีปฏิบัติอย่างแท้จริง

3. ความพอเพียงในระดับประเทศ เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งครอบคลุมทฤษฎีใหม่ ขั้นที่ 3 ซึ่งส่งเสริมให้ชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ในประเทศ เช่น บริษัทขนาดใหญ่ ธนาคาร สถาบันวิจัย เป็นต้น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในลักษณะเช่นนี้จะเป็ประโยชน์ในการสืบทอดภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และบทเรียนจากการพัฒนา หรือร่วมมือกันพัฒนา ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ประเทศอันเป็นสังคมใหญ่ซึ่งประกอบด้วยชุมชน องค์กรและธุรกิจต่าง ๆ ที่ ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง กลายเป็นเครือข่ายชุมชนพอเพียง ที่เชื่อมโยงกันด้วยหลักไม่เบียดเบียน แบ่งปัน และช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันได้มากที่สุด

**หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้ในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาใน
โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18**

โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี ได้สนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งพัฒนาสถานศึกษาในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยสถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน (กรมพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย, 2549, หน้า 21) ดังนี้

1. ความพอประมาณ (Moderation)
2. ความมีเหตุผล (Reasonableness)
3. ความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว (Immunization)

ความพอประมาณ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549, หน้า 40) ได้กล่าวถึงความพอประมาณว่าเป็นการสร้างสมดุลในการพัฒนาบนพื้นฐานความพอดีระหว่างความสามารถในการพึ่งตนเองกับความสามารถในทางแข่งขันในเวทีโลก ระหว่างสังคมชนบทกับสังคมเมืองโดยคำนึงถึงความเป็นได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี (2550, หน้า 30) กล่าวว่า ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น ความพอดีของแต่ละคน แต่ละครอบครัว แต่ละองค์กร ย่อมไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน เราต้องประมาณรู้ของเราเองว่าอัตราของเราอยู่ตรงไหน สถานภาพฐานะทางการเงินและความสามารถของเรามีแค่ไหน ง่าย ๆ คือ ต้องรู้กำลัง ฐานะของเราเอง จะทำอะไรก็แล้วแต่ จะซื้อหรือจะลงทุน ก็ควรทำตามที่กำลังของเรามีไม่เดือดร้อน

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2548, หน้า 50) กล่าวว่า ความพอประมาณ คือ ไม่สุดโต่งทำอะไรก็ทำ อย่างไรให้สุดโต่ง ทำให้พอประมาณ

วิบูล เข็มเฉลิม (2550, หน้า 118) กล่าวว่า ความพอประมาณ คือ ความพอดี ไม่ได้หมายถึง การสมถะจนเกินไป แต่คือ การใช้ชีวิตอย่างสบาย ๆ ไม่อึดอัด ไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น

อำพล เสนาณรงค์ (2550, หน้า 9) กล่าวว่าความพอประมาณเป็นการค่อย ๆ ทำตาม

กำลังกาย กำลังทุน ค่อยทำจากงานเล็กไปหางานใหญ่ และด้วยวิธีง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนรู้จักวางแผนตามลำดับขั้นตอน ตามกำลังงบประมาณ ตามความรู้ความสามารถของตนเอง

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปในมิติต่าง ๆ ของการกระทำ เช่น การผลิต และการบริโภค ที่อยู่ในระดับพอประมาณเพื่อนำไปสู่ความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง

ความมีเหตุผล

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549, หน้า 40) ได้กล่าวถึงความมีเหตุผลไว้ว่าเป็นการวิเคราะห์และทำความเข้าใจกับสถานะของประเทศได้อย่างชัดเจนว่ามีจุดอ่อนจุดแข็งในการพัฒนาเรื่องใดบ้าง ต้องเข้าใจถึง โอกาสและภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้น เพื่อเลือกรับหรือนำสิ่งที่ดีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศและพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดภัยคุกคามประเทศ วิธีคิดอย่างมีเหตุผลดังกล่าวนำไปสู่การตัดสินใจที่เกี่ยวกับความพอประมาณ

กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี (2550, หน้า 28) กล่าวว่า ความมีเหตุผลต้องคิดทบทวนอย่างรอบคอบ ต้องพิจารณาจากเหตุทุกอย่างที่เกี่ยวข้องและยังต้องคำนึงถึงผลที่ตามมาด้วย

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2548, หน้า 45) กล่าวว่า ความมีเหตุผล คือ การใช้เหตุผลอย่าใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ

วิบูลย์ เข็มเฉลิม (2550, หน้า 56) กล่าวว่า ความมีเหตุผลเป็นการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับระดับความพอเพียงอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุผลและปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นอย่างรอบคอบเนื่องจากชีวิตได้ผ่านประสบการณ์ทั้งในทางบวกและทางลบมาก่อน

อำพล เสนาณรงค์ (2550, หน้า 67) กล่าวว่า ความมีเหตุผล คือ ต้องมีความรู้ มีสติมีปัญญา มีเหตุผลทำอะไรก่อนหลัง งานบางอย่างอาจจะปรับปรุงวิธีการได้ ทำไปแล้วอาจจะผิดพลาดหรืออาจจะไม่เหมาะ เราก็ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหาข้อมูลใหม่

ดังนั้น ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลเกี่ยวกับความพอเพียงอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ความมีภูมิคุ้มกัน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549, หน้า 40) ได้กล่าวถึงระบบภูมิคุ้มกันว่าเป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เพียงพอพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี (2550, หน้า 35) กล่าวว่าภูมิคุ้มกันคือ การรู้จักจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อรับมือกับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพราะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอันมากที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของเราเพราะอนาคตคือ ความไม่แน่นอน เราไม่อาจรู้ว่าสถานการณ์ของโลกจะเปลี่ยนแปลงไปเช่นไรเศรษฐกิจจะผันผวนไปแค่ไหน ความต้องการของตลาดจะเปลี่ยนไปอย่างไร กระทั่งเราไม่อาจรู้ได้ว่าเราจะเจ็บป่วยเมื่อใดหรือจะโชคเข้าข้างเราหรือไม่

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2548, หน้า 78) กล่าวว่าความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวคือการมีภูมิคุ้มกันจากความเสี่ยง จากการที่มีการเปลี่ยนแปลงอะไร ถ้าเปลี่ยนไปก็ไม่ถึงขนาดล้มไป จะทำอะไรก็อย่าเสี่ยงมากเกินไป

วิบูล เข็มเฉลิม (2550, หน้า 56) กล่าวว่าความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเป็นการเตรียมความพร้อมรับการกระทบและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เรียนรู้จากความผิดพลาดในอดีตของตน แล้วเปลี่ยนวิธีคิดและวิถีชีวิตจะค้นพบแนวทางที่จะใช้สำหรับตนเอง ไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต เพราะโลกนี้หมุนเร็วยิ่งนักการจะยืนอยู่ได้อย่างมั่นคงจึงต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคตด้วย

ดังนั้น การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว จึงหมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ โดยต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ มีการสืบเสาะหาความรู้อย่างรอบคอบ ระมัดระวังเพื่อที่สามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้จำเป็นต้องมี 2 เงื่อนไขที่เป็นพื้นฐานคือ เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาเชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549, หน้า 45)

สำนักงานสนับสนุนการวิจัย (2549, หน้า 18) เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจัดการด้านศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนและประชาชนคนไทยให้มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกใน

ความเป็นพลเมืองเมืองไทยและพลเมืองโลก จากวิกฤตปัญหาของชาติทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ในอดีตที่ผ่านมา รัฐบาลได้น้อมนำหลักปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 76 และมาตรา 83 (1) และกำหนด เป็นกลยุทธ์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พุทธศักราช 2545-2549), 10 (พ.ศ. 2550-2554) และฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ด้วย ซึ่งในปี พ.ศ. 2554 กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 9-10) โดยกำหนดขอบข่ายในการบริหารในด้าน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
4. ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

รัตนา วงศ์ยะรา (2550, หน้า 56) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายการบริหารจัดการศึกษา จะมุ่งเน้นความสำเร็จอย่าง มีประสิทธิภาพด้วย โดยพยายามใช้ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพใน 2 เรื่อง คือ ใช้คนทำงานเท่าเดิม แต่ได้งานมากขึ้น โดยได้คุณภาพของงานเท่าเดิม หรือดีกว่าเดิมได้งานเท่าเดิม และใช้คนทำงานน้อยลง โดยได้คุณภาพของงานเท่าเดิม หรือดีกว่าเดิมที่จะใช้ยุทธศาสตร์การ บริหารจัดการศึกษาเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพใน 2 เรื่องดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารยุคใหม่ จะต้องนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น

เจริญ อภิไชย (2551, หน้า 21) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาโดยนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดการศึกษา โดยใช้หลักใน การบริหารจัดการและประสานกับทุกภาคส่วนในการใช้ทรัพยากร การบริหารทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ สภาพแวดล้อม อย่างคุ้มค่าเป็นประโยชน์สูงสุดเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มี คุณภาพและสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้

สุชาดา นันทะไชย (2548, หน้า 8-9) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการ การดำเนินงาน ในการบริหารจัดการให้เป็นสถานศึกษาที่ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำเนินงาน ได้ ดังนี้

1. กำหนดแนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในวิสัยทัศน์ของโรงเรียน
2. จัดตั้งคณะกรรมการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนที่รับผิดชอบ การพิจารณา

ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเสริมธุรกิจพอเพียงในรูปแบบต่าง ๆ

3. ตรวจสอบสภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียน และชุมชน เพื่อกำหนดเป็นแผนงานโครงการ และแผนปฏิบัติงานภายใต้กรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. กำหนดนโยบายให้มีการดำเนินกิจกรรมโครงการต่าง ๆ โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ
5. สนับสนุน ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความมั่นคงและยั่งยืน
6. ประชาสัมพันธ์แนวคิด และเผยแพร่ให้ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
7. แสวงหาความร่วมมือ ความช่วยเหลือจากหน่วยงานในชุมชนและหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 12) ได้กล่าวถึงตัวชี้วัดในการประเมินสถานศึกษาด้านนโยบายไว้ว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านนโยบาย ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

- ตัวชี้วัดที่ 1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี
- ตัวชี้วัดที่ 2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
- ตัวชี้วัดที่ 3 ติดตามผลการดำเนินการ ตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา
- ตัวชี้วัดที่ 4 นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/ แผนงาน/ โครงการ ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การบริหารจัดการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสอดคล้องกับวิถีชีวิตและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกระดับการศึกษา สอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตามลำดับโดยเริ่มให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้อัตนุบุคคล และครอบครัว รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ นำไปขยายผลในครอบครัวและชุมชน

ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตร

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษา เป็นแหล่งของการแสวงหาความรู้จึงต้องมี

หลักสูตรเป็นของตนเอง คือ หลักสูตรสถานศึกษาต้องครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาทุกด้าน หลักสูตรสถานศึกษาจึงประกอบด้วยการเรียนรู้ทั้งมวลเป็นประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียนซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

ถวัลย์ มาศจรัส (2545, หน้า 106-110) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องทำงานร่วมกับครอบครัวชุมชนท้องถิ่น วัด หน่วยงานและสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสองประการ ซึ่งจุดมุ่งหมายทั้งสองประการนี้ให้แนวทางที่สำคัญ ซึ่งสถานศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรภายในบริบทและแนวทางนั้น ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษาควรพัฒนาให้เด็กเกิดความสุขและความเพลิดเพลินในการเรียนรู้เปรียบเสมือนเป็นวิธีสร้างกำลังใจและเร้าใจให้เกิดความก้าวหน้าแก่ผู้เรียนให้ได้มากที่สุด มีความรู้สูงสุดสำหรับผู้เรียนทุกคน ควรสร้างความเข้มแข็ง ความสนใจ และประสบการณ์ให้ผู้เรียน พัฒนาความมั่นใจ ให้เรียนและทำงานอย่างเป็นอิสระ ร่วมใจกัน

2. หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคมและวัฒนธรรม และโดยเฉพาะพัฒนาหลักการในการจำแนกระหว่างถูกและผิด เข้าใจและศรัทธาในความเชื่อของตน ความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ว่ามีอิทธิพลต่อบุคคลและสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 44) กล่าวว่า สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา ตามขั้นตอน ดังนี้

1. สถานศึกษานำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุง หรือเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา

2. สถานศึกษาทบทวนเนื้อหาสาระสำคัญทั้ง 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งกิจกรรมเสริมที่เคยจัดทำก่อนและเห็นว่าสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของหลักสูตรสถานศึกษาที่ปรับปรุงหรือเพิ่มเติม

4. ปรับปรุง เพิ่มเติม หรือจัดทำสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 30) ได้กล่าวถึง คณะทำงานบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน ภายใต้คณะอนุกรรมการวิชาการและบริหารจัดการ/ คณะกรรมการบริหาร โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ได้วางกรอบในการจัดทำหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

1. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติของประชาชนทุกระดับ เป็นวิถีการดำเนินชีวิตที่ใช้คุณธรรมนำความรู้ เป็นการพัฒนาตนเอง พัฒนาครอบครัว พัฒนาชุมชน และพัฒนาชาติ เพื่อให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับความสมดุลมั่นคงเป็นหลัก ปฏิบัติเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขระหว่างคนกับคน คนกับชุมชน คนกับธรรมชาติ และคนกับวัฒนธรรม เป็นหลักปฏิบัติในการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าประยุกต์ ต่อยอด สืบสานภูมิปัญญาไทย เป้าหมายเพื่อการพัฒนาทุกระดับ ให้เกิดความสมดุลและพร้อมรับต่อความเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

2. สาระหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในสาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ในกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยบรรจุไว้ในแต่ละมาตรฐาน กลุ่มสาระ คือ มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

1. หลักคิดและหลักปฏิบัติตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถบูรณาการแบบสหวิทยาการหรือบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

2. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่เคร่งครัดรูปแบบของการเขียนหน่วย/แผนการเรียนรู้ปรับได้ตามธรรมชาติของวิชา ระดับชั้นตามบริบทของสถานศึกษา แต่ให้คงหัวข้อสำคัญไว้

3. การจัดทำแผนการเรียนรู้เน้นกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 ห่วงและ 2 เงื่อนไข

สรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรจะต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจและเปลี่ยนไปตามธรรมชาติของการศึกษา ผู้สอนต้องปรับปรุงกระบวนการสอนและประเมินกระบวนการสอนของตนเองเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงและผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

การเรียนการสอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 45) กล่าวว่า สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอน

ตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเรียน เน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริงบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในวิถีชีวิตประจำวัน โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ การจัดการเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา ฯลฯ ที่เริ่มจากชีวิตประจำวัน และเชื่อมโยงสู่ครอบครัว สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการทดลอง ปฏิบัติจริงในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาทั้งในรูปของการจัดทำโครงการ โครงการงาน และอื่น ๆ ทั้งการศึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่ม บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุม ความรู้ ทักษะกระบวนการ เจตคติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนกับ ผู้เรียน วิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้จากความรู้ ความคิดผู้อื่น เป็นพื้นฐานของการที่จะทำให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนา การเรียนรู้ คิดพิจารณาเหตุผลด้วยตนเองนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติฝึกฝน สร้างทักษะที่ดี ที่สุด สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถประยุกต์ใช้ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ที่ชัดเจนในการจัดการเรียน การสอน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 45)

1. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้บันทึกรายรับ รายจ่าย วิเคราะห์ วางแผน สร้างวินัยรายจ่ายตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
2. จัดปรับปรุงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดทำสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนในการสร้างองค์ความรู้ และเข้าใจประวัติความเป็นมา ความหมาย แนวคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักการสำรวจ รวบรวมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ เผยแพร่และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนในการสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหา เสนอแนวทางการจัดการปัญหา และเลือกใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนในการวางแผนการเพิ่มรายได้

ลดรายจ่ายให้ครอบครัวและชุมชน

7. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนในการสร้างองค์ความรู้ เข้าใจหลักการ วิธีการของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

8. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนได้ชื่นชมปฏิบัติตนตามหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีความสุข

9. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาชุมชนด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ครูใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ครอบคลุมความรู้ด้านทักษะ กระบวนการและด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

10. วัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน อย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน ในด้านต่อไปนี้

10.1 ความรู้ (Knowledge)

10.2 ทักษะกระบวนการ (Process)

10.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

จึงกล่าวได้ว่าการเรียนการสอนเน้นการจัดกิจกรรมควรเน้นที่การฝึกทักษะ เพื่อให้เกิดกระบวนการวิเคราะห์และมีการแก้ไขปัญหา ซึ่งกิจกรรมนี้อาจดำเนินการสอนในหลักสูตรที่ได้มีการบูรณาการวิเคราะห์และมีการแก้ไขปัญหา ซึ่งกิจกรรมนี้อาจดำเนินการสอนในหลักสูตรที่ได้มีการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในหน่วยการเรียนรู้สาระวิชาต่าง ๆ หรือกระทำได้ในรูปแบบโครงการ หรือ โครงการงานที่เชื่อมโยงและสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้น สรุปได้ว่าด้านหลักสูตรและด้านการจัดการเรียนการสอนคือ การจัดและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผู้บริหารและครูผู้สอนต้องร่วมมือกันในการดำเนินงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารต้องมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาชุมชน ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการศึกษา

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนตามศักยภาพ โดยจักเนื้อหาสาระกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน กำนึงถึงความแตกต่างระหว่างคนนอกจากการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรู้พื้นฐานสำคัญซึ่งกำหนดไว้ใน โครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ หลักสูตรยังได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ใน โครงสร้างด้วย โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมและ ปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 19)

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 45) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในคู่มือ การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ ทั้ง ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

กิจกรรมแนะแนว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 20) กล่าวว่าไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนด เป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยัง ช่วยให้ผู้รู้จักผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้สถานศึกษาต้องจัดกระบวนการดำเนินงาน ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน โดยมีครูประจำชั้นเป็น บุคลากรหลัก ในการดำเนินการ และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือ บุคลากรภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจาก โรงเรียน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมแนะแนวภายในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีการวางแผนงาน/ โครงการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดกิจกรรมแนะนำให้ผู้เรียน ได้รู้จักวางแผนชีวิตตนเองได้ มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แก้ปัญหา พัฒนาตนเองมีการติดตาม ผลและนำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 20) กล่าวไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมชุมนุม ชมรม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง สถานศึกษาต้องมีแผนงาน โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนให้อยู่อย่างพอเพียง มีการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ มีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม ชมรม มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา มีการติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์

สุพัตร์ พิบูลย์ (2551, หน้า 1) กล่าวไว้ว่าเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่งต้องเน้นการสร้างเยาวชนที่มีความสมดุล ลูกศิษย์ต้องเป็นคนเก่ง เป็นคนดี มีคุณลักษณะ และมีสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนด การให้นักเรียนทำกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ เป็นความมุ่งหวังที่จะสร้างจิตสาธารณะและคุณลักษณะแฝงอื่น ๆ อีกมากมาย ผ่านกิจกรรมนี้ในการสร้างจิตสาธารณะ คงมีแนวทางที่สถานศึกษาที่จะต้องคิดกิจกรรมที่มีความเป็น ไปได้ง่าย และสะดวกในการปฏิบัติแต่ให้ผลดีต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการดูแลรักษาบ้านและรับผิดชอบงานบ้านถือเป็นงานสาธารณะที่ใกล้ตัวที่สุดโดยมีพฤติกรรมที่เป็นรูปธรรม
2. ส่งเสริมให้เด็กร่วมรับผิดชอบในการดูแลรักษาซอย/ หมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยพฤติกรรมที่เป็นรูปธรรม
3. จัดกิจกรรมเพื่อชี้นำทิศทางการพัฒนาหรือแก้ปัญหาให้แก่ชุมชน
4. สถานศึกษาเป็นแกนนำในการพัฒนาชุมชนในรัศมีที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษา
5. ประสานงานกับผู้ปกครองหรือเครือข่ายผู้ปกครองให้ร่วมกันวางแผนเพื่อทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ร่วมกันเป็นวงศักระกูล โดยวางแผนเป็นรายปี พร้อมแจ้งแผนงานให้โรงเรียนทราบตั้งแต่ต้นปี การกระทำเช่นนี้นอกจากเป็นการแบ่งเบาภาระของโรงเรียนในการส่งเสริมให้

นักเรียนจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์แล้ว ยังเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวและส่งเสริมให้ครอบครัว“มีจิตสาธาณไปในตัวด้วย”

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่นกิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

สรุปได้ว่า ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดเพิ่มเติมขึ้นจากวิชาพื้นฐาน ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความหลากหลายของเนื้อหาตามภาวะภูมิสถานศึกษาและควมมุ่งเน้นส่งเสริมการเรียนรู้และปลูกฝัง เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

สมาน รังสิโยภุชณ์ (2544, หน้า 83) ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนาบุคลากรหมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงานดีขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน อันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ศุภชัย ขวาระประกาย (2548, หน้า 174) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรว่า หมายถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบในเวลาที่กำหนดเพื่อเพิ่มโอกาสให้บุคลากรในองค์กรมีสมรรถนะที่สูงขึ้น สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผลดีอันเป็นผลต่อการเจริญเติบโตก้าวหน้าของบุคลากรและองค์กร สอดคล้องกับ พนัส หันนาคินทร์ (2542, หน้า 80) ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า หมายถึง การเพิ่มความถนัด ทักษะและความสามารถ เฉพาะอย่างในการทำงานและจะต้องกระทำเป็นการต่อเนื่องไม่มีวันจบสิ้น ทั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ เพื่อผลงานของสถาบันและเพื่อความต้องการของผู้ปฏิบัติงานที่ปรารถนา จะได้รับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานนั้น ๆ

สุชาดา นันทะไชย (2548, หน้า 8) กล่าวว่าการพัฒนาบุคลากรสามารถดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการพัฒนาบุคลากร ได้ดังนี้

1. สร้างความเข้าใจในหลักแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่ผู้บริหาร ครู บุคลากร ตลอดจนชุมชนด้วยการขอข้อมูลสารสนเทศ สื่อสิ่งพิมพ์ หรือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้
2. สร้างเครือข่ายกับโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นโรงเรียนนำร่องเพื่อนำไปสู่

การพัฒนาบุคลากรและแนะแนวทางในการจัดการศึกษา

3. การจัดการศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรม โครงการตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. สถานศึกษาและชุมชนร่วมกันกำหนดคุณลักษณะสำคัญของผู้ที่ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าวกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และบุคลากรตลอดจนสมาชิกในชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 18) ได้กล่าวถึงตัวชี้วัดในการประเมินสถานศึกษาด้านการพัฒนาบุคลากรไว้ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการพัฒนาบุคลากรประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด คือ

ตัวชี้วัดที่ 1 มีแผนงาน โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 2 ประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่

ตัวชี้วัดที่ 3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัดที่ 4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตแต่ละการปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 19) ได้กล่าวถึงตัวชี้วัดในการประเมินสถานศึกษาด้านการพัฒนาบุคลากรไว้ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการพัฒนาบุคลากรในส่วนของ การติดตามและขยายผล ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัดคือ

ตัวชี้วัดที่ 1 ติดตามผลการดำเนินงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิต และปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 2 นำผลการติดตาม ปรับปรุง พัฒนาการดำเนิน โครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 3 ขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิต และปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ควรได้รับการฝึกอบรมดูงาน และการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการ

กำหนดแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนัก
 ในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน แหล่ง
 เรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมบุคลากรให้แสวงหาความรู้และจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติ
 หน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ยังมีการติดตามและขยายผลเป็น
 การกระทำอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ ย่อมทำให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริง

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ตัวแปรอิสระด้านเพศและวุฒิการศึกษานั้น มีผู้ทำการศึกษาและทำการวิจัยที่แสดงให้เห็น
 ว่าเพศและวุฒิการศึกษานั้น ทำให้มีความคิดเห็นในคุณลักษณะของบุคคลแตกต่างกัน ดังนี้

เพศ

เพศ หมายถึง การปฏิบัติงานของแต่ละคนในองค์การย่อมมีแรงจูงใจในการทำงาน
 แตกต่างกันไปตามสภาพงานและเพศเกณฑ์ความแตกต่างเรื่องนี้ไม่ได้หมายความว่าเมื่อถือ
 ความแตกต่างเรื่องนี้เป็นเกณฑ์ ผู้ที่เป็นเพศชายหรือหญิงก็คิดเหมือนกันกับบุคคลที่เป็นเพศเดียวกัน
 ทั้งหมดและจะต้องคิดแตกต่างไปจากบุคคลที่เป็นเพศตรงกันข้ามในความเป็นจริงแล้วไม่ว่าชาย
 หรือหญิงก็อาจคิดเหมือนกันได้ในบางเรื่องและในบางเรื่องผู้ชายบางคนอาจคิดเหมือนผู้หญิงได้แต่
 เมื่อเทียบสถานะโดยรวมบุคคลทั้งสองเพศมีฐานะทางวัฒนธรรมและสังคมแตกต่างกันจึงทำให้มี
 หลักฐานเชื่อว่าความคิดเรื่องเพศได้แยกออกเป็นสองฝ่ายในเรื่องใหญ่ ๆ ได้หลายเรื่องดังนั้นจึง
 ถือเอาเรื่องนี้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผลการวิจัยของลำเทียน เผ่าอาจ (2559, หน้า 68)
 ได้ศึกษา การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมืองตราด สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ และงานวิจัยของ อวะสัน บรรจงปรุ (2557, หน้า 75) ได้ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหาร
 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ พบว่า แตกต่าง
 กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของ ชญานทิพย์ แข็งแรง (2555, หน้า 66) ได้ศึกษา
 ความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 และงานวิจัยของวัฒนา ไกรนุกูล (2542, หน้า 45) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ขวัญของข้าราชการสำนักงาน
 ศึกษาธิการจังหวัดในภาคใต้พบว่า ขวัญของข้าราชการที่มีเพศต่างกัน สถานภาพการปฏิบัติงาน
 ด้านความมั่นคงปลอดภัยและด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ.01 จากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงกำหนดตัวแปรเพศเป็นตัวแปรอิสระรวมถึง สมศักดิ์

ตั้งกลชาญ (2543, หน้า 41) กล่าวว่า ความแตกต่างในด้านความสามารถด้านการทำงานระหว่างเพศ จะลดน้อยลงก็ตาม แต่ความแตกต่างระหว่างเพศยังเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อจิตลักษณะและพฤติกรรม ทั้งนี้เพราะตั้งแต่เกิดเพศหญิงและเพศชายต่างมีสังคมที่แตกต่างกันออกไป เช่น การแต่งกาย ของเล่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะพฤติกรรมที่ได้รับการอบรมสั่งสอนซึ่งมีผลไปถึงบทบาททางสังคม งานอดิเรกด้วย และรวมถึงข้อสรุปที่ว่า เพศชายมีลักษณะความเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง อดทน ว่องไว ส่วนเพศหญิงจะมีความอ่อนโยน นุ่มนวล ละเอียดย และรอบคอบ กว่าเพศชาย Daniel (1986, p.661) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรเพศและการศึกษาความรู้สึกพึงพอใจ การมีส่วนร่วมตัดสินใจ มีผลกระทบต่อความรู้สึกความพึงพอใจของเพศชายมากกว่าเพศหญิง

สรุปว่า ตัวแปรด้านด้านเพศระหว่างเพศหญิงและเพศชายที่ทำการศึกษาค้นคว้า จะพบว่า ตัวแปรที่เป็นเพศหญิงและเพศชายนั้นจะมีความรู้สึกสิ่งต่าง ๆ ในระดับที่แตกต่างกัน

ประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการทำงานหรือประสบการณ์ การทำงาน จัดเป็นตัวแปรสำคัญที่บุคลากรในหน่วยงานจะปฏิบัติงานได้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เพราะยิ่งปฏิบัติงานมาเท่าไรประสบการณ์ทำงานก็จะยิ่งมากขึ้น ไปด้วยทำให้สามารถนำ ประสบการณ์มาช่วยในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทำให้เกิดผลดีต่อองค์กรและหน่วยงาน มากเท่านั้น ประสบการณ์การทำงานเป็นปัจจัยหรือตัวแปรที่น่าสนใจและสำคัญยิ่ง เนื่องจาก ประสบการณ์เป็นผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร ประสบการณ์ทำให้บุคคลมีโอกา สเรียนรู้ และทำความเข้าใจ มองเห็นปัญหาได้ชัดเจนถูกต้องตามหลักความเป็นจริง ทำให้เกิดทักษะ และเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ยังมีประสบการณ์การทำงานเป็นการสะสมทักษะในการทำงานที่ดี ยิ่งปฏิบัติงานเป็นระยะนานหรือมีความอาวุโสมากขึ้นเท่าใดก็จะพบว่า มีความรู้ ความสามารถและ ทักษะในการบริหารงานมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยศิวเทพ สมชิต (2546, หน้า 72) กล่าวว่าประสบการณ์ทำงานของข้าราชการครู ตั้งแต่เริ่มรับราชการถึงปัจจุบันมีผลต่อการส่งเสริม การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษาได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประสบการณ์มากหรือน้อยของแต่ละคน สอดคล้องกับงานวิจัย มิ่งเจริญ (2548, หน้า 61) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการ พัฒนาบุคลากรของครูโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครู ที่มีประสบการณ์น้อยมีความต้องการพัฒนามากกว่าครูที่มีประสบการณ์มากและ พยุง ประทุมทอง (2550, หน้า 75) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาบุคลากรครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ผลการวิจัย

พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยมีความต้องการพัฒนามากกว่าผู้มีประสบการณ์ในทางทำงานมาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

ทองดี พิมพ์สาตี (2558) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 จำแนกตามกลุ่มเครือข่าย ประเภทโรงเรียนและขนาดโรงเรียน พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามกลุ่มเครือข่าย ประเภทโรงเรียนและขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชมพู บุญมี (2557) ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่การบริหารของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรพรรณ อัจฉิญาโณ (2557) ศึกษาการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์จำแนกตามตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชาคริสต์ เหลืองเจริญ (2556) ได้ศึกษาการบริหาร โดยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา เขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผลและด้านภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่า ผลการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา เขตอำเภอคลองใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดอยู่ในระดับปานกลาง

ธัชกร ชนวมงคล (2555) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประเภทโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุภาพร ศรีมงคล (2555) ศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนของครูใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามเพศ อายุ และวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พิทักษ์ อัมพันธ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปรีชา ศรีลับขวา (2551) ได้ศึกษาสภาพการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า สภาพหลักการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 นั้น มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมาก โดยเฉพาะการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา และควรให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

งานวิจัยต่างประเทศ

Hwang (1997, p. 2768-A) ได้ศึกษาผลของลัทธิอุดมการณ์นิยมทางการเมืองของชุมชนที่มีต่อผลการวัดผลผลิตของโรงเรียนในรัฐเท็กซัส มีความมุ่งหมายเพื่อกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างลัทธิอุดมการณ์นิยมทางการเมืองของชุมชนกับการวัดผลผลิตของโรงเรียนในระดับเขตการศึกษาท้องถิ่นของรัฐเท็กซัส โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาธิการเขตผู้บริหารโรงเรียนครู และสมาชิกคณะกรรมการโรงเรียนรัฐบาล ผลการศึกษาพบว่า ลัทธิอุดมการณ์นิยมทางการเมืองของชุมชนที่มีเสรีภาพมากกว่ามีค่าร้อยละสูงกว่าเกี่ยวกับคะแนน ในแบบทดสอบความถนัดทางการเรียนหรือคะแนนแบบทดสอบความสามารถในรายวิชา ของนักเรียนชั้นปีสุดท้าย ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดส่วนลัทธิอุดมการณ์นิยมในชุมชนที่มีเสรีภาพ มีความสัมพันธ์กับคะแนนที่ต่ำกว่าในแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน และคะแนนทดสอบความสามารถในรายวิชา และชุมชนเสรีภาพใช้จ่ายเงินในโรงเรียนของตนเองมากกว่าชุมชนอนุรักษนิยม สรุปโดย 1) ลัทธิอุดมการณ์นิยมทางการเมืองเป็นคำศัพท์ที่มีประโยชน์ในการทำความเข้าใจนโยบายการศึกษา 2) ผลการศึกษาไม่ยืนยันว่าชุมชนมีเสรีภาพมากกว่าจะมีผลการปฏิบัติทางการของนักเรียนดีกว่าในทุกด้าน 3) โรงเรียนที่มีเสรีภาพมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าโรงเรียนที่มีการอนุรักษนิยม

Lawrence (1996, p. 534-A) ได้ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากความคิดริเริ่มในการปฏิรูปอย่างเป็นระบบ ที่มีผลต่อบทบาทความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์ ของอาจารย์ใหญ่ ตลอดจนต่อโครงสร้างอำนาจของโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ภายใต้กรอบของความรับผิดชอบปัจจุบัน อาจารย์ใหญ่ได้รับความคาดหวังจะต้องรอบรู้บทบาทต่าง ๆ ด้านการจัดการไปพร้อม ๆ กัน (วิชาการ งบประมาณ การประเมินบุคลากร) และบทบาทเหล่านี้ อาจารย์ใหญ่ต้องมีความพร้อมเพื่อให้โรงเรียนดำเนินไปด้วยดีแต่อย่างไรก็ตาม ถ้าเป้าหมายการปฏิรูปโรงเรียนอย่างเป็นระบบนี้เพื่อสร้างโรงเรียนให้เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง บทบาทดังกล่าวเหล่านี้จะต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคนร่วมกันรับผิดชอบ เพราะฉะนั้น เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบได้ประสบความสำเร็จเกิดขึ้น ก็ต้องมีส่วนร่วมกันทุกฝ่าย อาจารย์ใหญ่ของไปควรถูกประเมินในเรื่องการมีประสิทธิผลต่อไปอีก เช่น คะแนนทดสอบของนักเรียน ยิ่งไปกว่านั้นอาจารย์ใหญ่ควรจะได้รับ การเชื่อถือว่ามี ความรับผิดชอบต่อประเด็นประสิทธิภาพ เช่น การสร้างโครงสร้างที่จัดเข้าอยู่ในการประเมินตนเอง และการต่ออายุงานตนเองตามวัฒนธรรมโรงเรียนการดำเนินการรวบรวมข้อมูลการตัดสินใจตามสภาพจริงแบบร่วมมือกัน โดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม เป็นต้น

Ward (1995, p.1867-A) ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการเสนอปัญหาความไม่สงบในเมืองฟีนิกซ์ของแอริโซนา โดยการใช้แบบสอบถามและการตรวจสอบ หลักการจัดการศึกษาของชุมชนและผลกระทบที่เป็นไปได้ของพฤติกรรมในการก่อความไม่สงบ ผลการวิจัย พบว่า

สาเหตุของปัญหาเกิดจากการไม่ได้ร่วมกันทำเพื่อการแก้ปัญหาชุมชน การใช้วิธีการแก้ปัญหาซึ่งไปสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น ชุมชนไม่ได้ร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนเอง ผลการศึกษา พบว่า ก่อนที่เมืองนามิเบียจะทำข้อตกลงร่วมมือกับประเทศในทวีปยุโรปชุมชนจะเป็นองค์กรที่มีบทบาทโดยตรงในการดูแลการจัดการศึกษา โดยการฝึกอบรมเยาวชนจะทำงานร่วมมือกับ โรงเรียน ภายหลังมีการนำระบบจัดศึกษาจากทวีปยุโรปมาใช้ในราวต้นศตวรรษที่ 18 ทำให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการศึกษาลดลง แต่มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการเรียนการสอนเข้ามาบทบาทหน้าที่แทน ในช่วงนั้นกระทรวงศึกษาธิการของนามิเบียได้กำหนดเป้าหมายให้ทุกหน่วยเข้ามามีร่วมกันในการจัดการศึกษา โดยสรุปแล้วการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายเพื่อสร้างสรรค์และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับชาติ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า โรงเรียนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาจะทำให้เกิดการบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และความร่วมมือในองค์กรอย่างสูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทรจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 209 คน ปีการศึกษา 2558

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนสิงห์สมุทรจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 136 คน ได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) และโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) กำหนดเพศเป็นเกณฑ์การสุ่ม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน
สิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

เพศ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชาย	72	51
หญิง	137	85
รวม	209	136

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อสำรวจความเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) (Best & Kahn, 1993, p. 246) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

หลักเกณฑ์การให้ค่าน้ำหนัก ตอนที่ 2 กำหนดไว้ดังนี้

5 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด

4 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาก

3 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปานกลาง

2 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อย

1 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อนำมาประกอบการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตการศึกษาโดยครอบคลุมการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับปรุงเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและพัฒนาจากแบบสอบถาม ไปขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาทางวิจัยในการตรวจสอบ

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องของภาษา โดยใช้เทคนิค IOC จำนวน 3 คน โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก	อาจารย์ประจำ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.2 ดร.สถาพร พงษ์พิบูล	อาจารย์ประจำภาควิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.3 นางสุทิสรา ศรีตั้งนันท	รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสิงห์สมุทร

เกณฑ์การประเมิน มีดังนี้

ให้คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

ให้คะแนน -1 แน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

เกณฑ์การตัดสิน

ค่า IOC ที่คำนวณได้ มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ข้อคำถามนั้นใช้ได้

ค่า IOC ที่คำนวณได้ ต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นถูกตัดออกไป หรือต้องนำไปปรับปรุง

แก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น ผลการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แบบสอบถามมีค่า IOC = 1.0

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คนเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson products coefficient) ระหว่างคะแนนรายได้กับคะแนนรวมได้ค่าอำนาจจำแนก

อยู่ระหว่าง .41-.81 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้

6. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach (1990) ผลการหาความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยประสานงาน ด้วยตนเอง และทางโทรศัพท์ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามคืน จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน และรายข้อ เพื่อทราบการกระจายเป็นรายข้อ และทดสอบค่า (t -test) ในการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในการทดสอบสมมติฐานการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 นำข้อมูลค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์รายด้าน และรายข้อมาแปลผลตามเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 23)

กำหนดการแปลความหมายของข้อมูลจากค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนน 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์การส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 รายด้าน รายข้อ โดยใช้สถิติพื้นฐานได้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
3. การเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่า (t -test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์
ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน คะแนนเฉลี่ย (Means)
SD	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ (t -test)
F	แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
p	แทน ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
df	แทน ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum of squares)
MS	แทน ค่าความแปรปรวน (Mean square)
*	แทน การมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำมาจัดลำดับให้สอดคล้องกับแนวทางการศึกษาข้อมูล
ที่ศึกษาค้นคว้า โดยนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ เกี่ยวกับ สถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม
เพศ และประสบการณ์ทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ เกี่ยวกับ สถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละของข้อมูลสภาพภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	51	37.50
1.2 หญิง	85	62.50
รวม	136	100
2. ประสบการณ์ทำงาน		
2.1 น้อยกว่า 10 ปี	40	29.41
2.2 ตั้งแต่ 10 ปีถึง 20 ปี	35	25.74
2.3 มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	61	44.85
รวม	136	100

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ เพศชาย จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 เพศหญิง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 29.41 ตั้งแต่ 10 ปีถึง 20 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 25.74 และมากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 44.85

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน

การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสิงห์สมุทร	<i>n</i> = 136		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.35	.24	มาก	1
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.29	.25	มาก	3
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.26	.24	มาก	4
ด้านการพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา	4.31	.25	มาก	2
รวม	4.30	.12	มาก	

จากตารางที่ 4 การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการบริหาร จัดการสถานศึกษา ด้านการพัฒนานุเคราะห์ของสถานศึกษา และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	<i>n</i> = 136		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	<i>SD</i>		
1	มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี	4.25	0.76	มาก	2
2	มีแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	4.19	0.80	มาก	6

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	<i>n</i> = 136		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	<i>SD</i>		
3	มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.22	0.81	มาก	4
4	มีการวางแผนการบริหารอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.29	0.73	มาก	1
5	มีการดำเนินการ ตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี	4.15	0.78	มาก	7
6	มีการประเมิน ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.09	0.86	มาก	9
7	มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานในแต่ละฝ่ายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.23	0.71	มาก	3
8	มีการนำผลการประเมินไปเผยแพร่เพื่อให้เห็นถึงการบริหารงานในแต่ละฝ่ายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.19	0.73	มาก	5
9	มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานในแต่ละฝ่ายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.15	0.81	มาก	8
รวม		4.18	0.63	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ มีการวางแผนการบริหารอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี และมีการนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานในแต่ละฝ่ายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามลำดับอันดับสุดท้าย ได้แก่ มีการประเมิน ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	<i>n</i> = 136		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	<i>SD</i>		
1	มีแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐาน	4.19	0.84	มาก	5
2	มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ	4.17	0.80	มาก	7
3	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.30	0.72	มาก	1
4	มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.15	0.78	มาก	8
5	มีการนิเทศ/ ติดตาม/ ประเมินผล/ การนำหน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.23	0.74	มาก	3
6	มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.26	0.74	มาก	2

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	<i>n</i> = 136		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	<i>SD</i>		
7	มีการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน	4.18	0.86	มาก	6
8	มีการจัดการแสดง/ เผยแพร่/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.20	0.81	มาก	4
รวม		4.21	0.61	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการนิเทศ/ ติดตาม/ ประเมินผล/ การนำหน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 18 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	<i>n</i> = 136		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	<i>SD</i>		
1	มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิต	4.15	0.79	มาก	8
2	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.24	0.77	มาก	4
3	มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.26	0.76	มาก	3
4	มีแผนงาน/ โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง	4.32	0.74	มาก	2
5	มีการจัดกิจกรรมลูกเสือ/ เนตรนารี/ ยุวกาชาด หรือ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง	4.19	0.77	มาก	7
6	การจัดตั้งชุมชน/ ชมรม ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	4.35	0.75	มาก	1
7	มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ วัฒนธรรม/ หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.20	0.69	มาก	6
8	มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.22	0.70	มาก	5
รวม		4.24	0.59	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สิ่งสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ การจัดตั้งชุมชน/ ชมรม ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีแผนงาน/ โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง และมีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิต

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิ่งสมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการพัฒนากุศลกรของสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนากุศลกรของสถานศึกษา	<i>n</i> = 136		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	<i>SD</i>		
1	มีแผนงาน/ โครงการ พัฒนากุศลกรสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.24	0.79	มาก	4
2	มีการประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่	4.40	0.75	มาก	1
3	มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา แสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	4.32	0.77	มาก	2
4	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตแล่ง การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรในสถานศึกษา	4.26	0.76	มาก	3

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	<i>n</i> = 136		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	<i>SD</i>		
5	มีการประเมินและขยายผล เผยแพร่ผล การปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตของบุคลากร ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับ กลุ่มเครือข่ายหรือหน่วยงาน อื่น ๆ	4.14	0.75	มาก	5
รวม		4.26	0.60	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ มีการประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา แสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรในสถานศึกษา อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีการประเมินและขยายผล เผยแพร่ผลการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับกลุ่มเครือข่ายหรือหน่วยงานอื่น ๆ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ทำงาน

ตารางที่ 9 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ

การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ชาย (n = 51)				หญิง (n = 85)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	3.55	.29	มาก	4	3.46	.33	มาก	4
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.28	2.00	มาก	1	4.09	2.06	มาก	1
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.94	.48	มาก	2	3.82	.51	มาก	2
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	3.73	.76	มาก	3	3.54	.65	มาก	3
รวม	3.88	.58	มาก		3.73	.62	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ

เพศชาย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามลำดับ

เพศหญิง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ

การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	ชาย (n = 51)		หญิง (n = 85)		t	p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
	ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	3.55	.29	3.46		
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอน	4.28	2.00	4.09	2.06	.44	.66
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3.94	.48	3.82	.51	1.15	.25
ด้านการพัฒนาบุคลากรของ สถานศึกษา	3.73	.76	3.54	.65	1.35	.18
รวม	3.88	.58	3.73	.62	1.20	.23

จากตารางที่ 10 พบว่า การเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 11 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

การส่งเสริมการใช้ หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง	น้อยกว่า 10 ปี (n = 40)				ตั้งแต่ 10 ปีถึง 20 ปี (n = 35)				มากกว่า 20 ปีขึ้นไป (n = 61)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
ด้านการบริหาร จัดการสถานศึกษา	3.53	.29	มาก	4	3.58	.37	มาก	4	3.94	1.02	มาก	1
ด้านหลักสูตรและ การจัดการเรียน การสอน	4.38	2.14	มาก	1	3.97	1.25	มาก	1	3.56	.23	มาก	4

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การส่งเสริมการใช้ หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง	น้อยกว่า 10 ปี (n = 40)				ตั้งแต่ 10 ปีถึง 20 ปี (n = 35)				มากกว่า 20 ปีขึ้นไป (n = 61)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
ด้านการจัด กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	3.89	.87	มาก	2	3.79	.71	มาก	2	3.88	.48	มาก	2
ด้านการพัฒนา บุคลากรของ สถานศึกษา	3.67	.63	มาก	3	3.61	.60	มาก	3	3.65	.58	มาก	3
รวม	3.87	.98	มาก		3.74	.73	มาก		3.77	.58	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน
น้อยกว่า 10 ปี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามลำดับ
ตั้งแต่ 10 ปีถึง 20 ปี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามลำดับ
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก
ไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนา
บุคลากรของสถานศึกษา และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตาม
ประสบการณ์ทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2	.133	.067	.671	.514
ภายในกลุ่ม	133	9.654	.100		
รวม	135	9.787			
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน					
ระหว่างกลุ่ม	2	1.259	.630	.150	.861
ภายในกลุ่ม	133	406.213	4.188		
รวม	135	407.472			
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
ระหว่างกลุ่ม	2	.543	.271	1.090	.340
ภายในกลุ่ม	133	24.156	.249		
รวม	135	24.699			
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2	.773	.387	.795	.455
ภายในกลุ่ม	133	47.203	.487		
รวม	135	47.977			
รวม					
ระหว่างกลุ่ม	2	.344	.172	.471	.626
ภายในกลุ่ม	133	35.408	.365		
รวม	135	35.752			

จากตารางที่ 12 พบว่า การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน
โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครู โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 136 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 2 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .41-.81 โดยมีค่าความเชื่อมั่น .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ ถ้าพิจารณารายด้านปรากฏดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ มีการวางแผนการบริหารอาคารสถานที่และแหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี และมีการนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารงานในแต่ละฝ่ายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามลำดับ อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีการประเมิน ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการ วัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการนิเทศ/ ติดตาม/ ประเมินผล/ การนำหน่วยการเรียนรู้แผน การจัดการเรียนรู้ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ ภายในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ การจัดตั้ง ชุมชน/ ชมรม ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีแผนงาน/ โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง และมีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาและพัฒนา ตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันดับสุดท้าย ได้แก่ มีแผนงาน แนະแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิต

1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก ได้แก่ มีการประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงาน แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตและ การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา แสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและ การปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรในสถานศึกษา อันดับ สุดท้าย ได้แก่ มีการประเมินและขยายผล เผยแพร่ผลการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตของ บุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับกลุ่มเครือข่ายหรือหน่วยงานอื่น ๆ

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ทำงาน พบว่า

2.1 การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นสำคัญซึ่งควรที่นำมาอภิปรายผลตามความมุ่งหมาย สมมติฐานและคำถามสำหรับการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนสิงห์สมุทรมานโยบายส่งเสริมการบริหารงานโรงเรียนตามแนวความคิด ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงที่กำหนดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ให้กับบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง รวมทั้งชุมชนเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน และช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษานำแนวคิดด้านเศรษฐกิจพอเพียง ลงสู่การปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยกำหนดแผนดำเนินการหลักเพื่อขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาไว้ 4 ประการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 3) คือ 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมรูปแบบต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากรเครือข่าย การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ 2) การนำสู่การปฏิบัติ โดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน และการบริหารจัดการในสถานศึกษา 3) การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่ายโดยจัดทำเป็นฐานข้อมูลกลางเศรษฐกิจพอเพียง 4) การติดตามประเมินผล โดยการพัฒนาดัชนีตัวชี้วัด ความพอเพียงของสถานศึกษา การติดตามผลงานในพื้นที่ การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน การประเมินผลผู้เรียน นักศึกษา และประชาชนที่รับบริการ ตลอดจนการเชื่อมโยงผลงานครู/ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จกับการประเมินวิทยฐานะ จากนโยบายดังกล่าวเป็นตัวกำหนดให้

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดทิศทางการบริหารการศึกษาให้เป็นตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ศรีมงคล (2555) ศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน

การจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของทองดี พิมพ์สาตี (2558) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอนางยุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 จำแนกตามกลุ่มเครือข่าย ประเภท โรงเรียนและขนาดโรงเรียน พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนสิงห์สมุทรมานโยบายส่งเสริมการบริหารงานโรงเรียนตามแนวความคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงที่กำหนดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ให้กับบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง รวมทั้งชุมชนเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน และช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษานำแนวคิดด้านเศรษฐกิจพอเพียง ลงสู่การปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยกำหนดแผนดำเนินการหลักเพื่อขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาไว้ 4 ประการ(สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 3) คือ 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยการพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ตลอดจนกิจกรรมส่งเสริมรูปแบบต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากรเครือข่าย การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ 2) การนำสู่การปฏิบัติ โดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน และการบริหารจัดการในสถานศึกษา 3) การประสานความร่วมมือและเชื่อมโยงเครือข่ายโดยจัดทำเป็นฐานข้อมูลกลางเศรษฐกิจพอเพียง 4) การติดตามประเมินผลโดยการพัฒนาค้นคว้าวิจัยวัดความพอเพียงของสถานศึกษา การติดตามผลงานในพื้นที่ การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน การประเมินผลผู้เรียน นักศึกษา และประชาชนที่รับบริการ ตลอดจนการเชื่อมโยงผลงานครู ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จกับการประเมินวิทยฐานะ จากนโยบายดังกล่าวเป็นตัวกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษา ให้เป็นตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา ศรีลับขวา (2551) ได้ศึกษา สภาพการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอฝาง สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า สภาพหลักการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 นั้น มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา และควรให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และงานวิจัยของ พิทักษ์ อัมพันธ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจและตระหนักที่จะรับเอา แนวคิดด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการมาปรับใช้เข้ากับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการพัฒนาสื่อการสอน การวัดและประเมินผล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ผู้สอนได้นำแนวคิดดังกล่าว มาจัดเข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ โดยสอดแทรกหรือบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนปกติ อีกทั้งยังมุ่งส่งเสริมให้ผู้สอนเน้นการบูรณาการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ เป็นวิถีชีวิตของคนในชุมชน ส่งเสริมให้มีทักษะการคิด การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ การทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสิ่งแวดล้อม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 34) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ศรีมงคล (2555) ศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามเพศ อายุ และวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของ ชมพู บุญมี (2557) ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 18 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน เพราะกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ในการเรียนรู้ ได้เรียนรู้ตามความสนใจของตนเอง นอกเหนือจากในบทเรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามต้องการหรือความสนใจของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 67) ดังนั้นการที่จะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาส่งเสริมในโรงเรียน นอกจากมีการส่งเสริมด้านการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนแล้ว ควรต้องมีการส่งเสริมการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาส่งเสริมให้กับผู้เรียนด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควบคู่ไปด้วยกัน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้านพร้อมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมพู่ บุญมี (2557) ได้ศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่การบริหารของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามที่ตั้งโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ Hwang (1997, p. 2768-A) ได้ศึกษาผลของลัทธิอุดมการณ์นิยมทางการเมืองของชุมชนที่มีต่อผลการวัดผลผลิตของโรงเรียนในรัฐเท็กซัส มีความมุ่งหมายเพื่อกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างลัทธิอุดมการณ์นิยมทางการเมืองของชุมชนกับการวัดผลผลิตของโรงเรียนในระดับเขตการศึกษาท้องถิ่นของรัฐเท็กซัส โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาธิการเขตผู้บริหาร โรงเรียน ครู และสมาชิกคณะกรรมการโรงเรียนรัฐบาล ผลการศึกษาพบว่า ลัทธิอุดมการณ์นิยมทางการเมืองของชุมชนที่มีเสถียรภาพมากกว่ามีค่าร้อยละสูงกว่าเกี่ยวกับคะแนน ในแบบทดสอบความถนัดทางการเรียนหรือคะแนนแบบทดสอบความสามารถ ในรายวิชา ของนักเรียนชั้นปีสุดท้าย ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดส่วนลัทธิอุดมการณ์นิยมในชุมชนที่มีเสถียรภาพ มีความสัมพันธ์กับคะแนนที่ต่ำกว่าในแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน และคะแนนทดสอบความสามารถในรายวิชา และชุมชนเสถียรภาพใช้จ่ายเงินในโรงเรียนของตนเองมากกว่าชุมชนอนุรักษ์นิยม

1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร เนื่องจากปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จในการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากนโยบายไปสู่การปฏิบัติอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อความสำเร็จคือ ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากบุคลากร โดยเฉพาะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดังนั้นครูจึงเป็นผู้ที่จะน้อมนำเอาแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารจึงควรที่จะส่งเสริมให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และกระบวนการในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธกษ อัมพันธ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 2 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของธัชกร ธนวรมงคล (2555) ได้ศึกษา บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 3 จำแนกตามประเภทโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของ พรพรรณ อัดภิญโญ (2557) ศึกษา การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 พบว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ทำงาน พบว่า

2.1 การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ โดยรวมและ

รายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนนั้น โดยส่วนมากโรงเรียนจะดำเนินงานตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง และนโยบายที่ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหา และจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เช่น สวนเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ศรีมงคล (2555) ศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่าการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามเพศ อายุ และวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของ Lawrence (1996, p. 534-A) ได้ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากความคิดริเริ่มในการปฏิรูปอย่างเป็นระบบ ที่มีผลต่อบทบาทความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์ ของอาจารย์ใหญ่ ตลอดจนต่อโครงสร้างอำนาจของโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ภายใต้กรอบของความรับผิดชอบ ปัจจุบันอาจารย์ใหญ่ได้รับความคาดหวังจะต้องรอบรู้บทบาทต่าง ๆ ด้านการจัดการไปพร้อม ๆ กัน (วิชาการ งบประมาณ การประเมินบุคลากร) และบทบาทเหล่านี้ อาจารย์ใหญ่ต้องมีความพร้อม เพื่อให้โรงเรียนดำเนินไปด้วยดีแต่อย่างไรก็ตาม ถ้าเป้าหมายการปฏิรูปโรงเรียนอย่างเป็นระบบนี้ เพื่อสร้างโรงเรียนให้เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง บทบาทดังกล่าวเหล่านี้จะต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคนร่วมกันรับผิดชอบ เพราะฉะนั้น เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบได้ ประสบความสำเร็จเกิดขึ้น ก็ต้องมีส่วนร่วมกันทุกฝ่าย อาจารย์ใหญ่ของไปควรถูกประเมินในเรื่องการมีประสิทธิผลต่อไปอีก เช่น คะแนนทดสอบของนักเรียน ยิ่งไปกว่านั้นอาจารย์ใหญ่ควรจะได้รับ การเชื่อถือว่ามี ความรับผิดชอบต่อประเด็นประสิทธิภาพ เช่น การสร้างโครงสร้างที่จัดเข้าอยู่ในการประเมินตนเอง และการต่ออายุงานตนเองตามวัฒนธรรมโรงเรียนการดำเนินการรวบรวมข้อมูล การตัดสินใจตามสภาพจริงแบบร่วมมือกัน โดยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วม เป็นต้น

2.2 การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มีกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์แนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ออกมาเป็นแนวให้สถานศึกษาได้ปฏิบัติ ซึ่งกระบวนการที่จะปฏิบัตินั้น บุคลากร ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการ และในส่วนของ การพัฒนา เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 นั้น ได้มีการพัฒนาจัดตั้งงบประมาณ และวางแผนงานเพื่อพัฒนาบุคลากรทุกระดับไม่ว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์น้อย หรือ ประสบการณ์

มากโดยการอบรม หรือศึกษาดูงานตามสถานต่าง ๆ ซึ่งจากสาเหตุดังกล่าวจึงอาจทำให้บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนกลุ่มค่ายพระเจ้าตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพร ศรีมงคล (2555) ศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของ Ward (1995, p.1867-A) ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการเสนอปัญหาความไม่สงบในเมืองพม่าเมืองของเซนต์หลุยส์ โดยการใช้แบบสอบถามและการตรวจสอบ หลักการจัดการศึกษาของชุมชนและผลกระทบที่เป็นไปได้ของพฤติกรรมในการก่อความไม่สงบ ผลการวิจัย พบว่า สาเหตุของปัญหาเกิดจากการไม่ได้ร่วมกันทำการแก้ปัญหาชุมชน การใช้วิธีการแก้ปัญหาที่ยังไปสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น ชุมชนไม่ได้ร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนเอง ผลการศึกษา พบว่า ก่อนที่เมื่อนามิเบียทำความตกลงร่วมมือกับประเทศในทวีปยุโรปชุมชนจะเป็นองค์กรที่มีบทบาทโดยตรงในการดูแลการจัดการศึกษา โดยการฝึกอบรมเยาวชนจะทำงานร่วมมือกับโรงเรียน ภายหลังจากการนำระบบจัดศึกษาจากทวีปยุโรปมาใช้ในราวต้นศตวรรษที่ 18 ทำให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการศึกษาลดลง แต่มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการเรียนการสอนเข้ามาบทบาทหน้าที่แทน ในช่วงนั้นกระทรวงศึกษาธิการของนามิเบียได้กำหนดเป้าหมายให้ทุกหน่วยเข้ามามีร่วมในการจัดการศึกษา โดยสรุปแล้วการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายเพื่อสร้างสรรค์และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับชาติและสอดคล้องกับงานวิจัยที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารมีการประเมิน ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการประเมิน ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรจัดให้มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารควรมีแผนงานแนะแนวเพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิต ดังนั้น งานแนะแนวของโรงเรียนควรมีการวางแผนงานแนะแนวให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการประเมินและขยายผลเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับกลุ่มเครือข่ายหรือหน่วยงานอื่น ๆ ดังนั้น เมื่อโรงเรียนประสบความสำเร็จในการบริหารงานของโรงเรียนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรมีการประเมินและขยายผล เผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนเชิงคุณภาพ

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา

3. ควรมีการศึกษาปัญหาในการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2549). *การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
ฉบับชุมชน*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *กระบวนการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การเรียนรู้*. กรุงเทพฯ:
เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมนเนจเม้นท์ จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวการจัดการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมประชาสัมพันธ์. (2550). *ประเทศไทยกับอาเซียน*. กรุงเทพฯ: กรมประชาสัมพันธ์.
- เกษม วัฒนชัย. (2550). *การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเครือข่ายการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- โกมล สุขเกษม และคณะ. (2550). *ศึกษาพฤติกรรมกรรมการเปิดรับความต้องการข่าวสารและรูปแบบ
การดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชน ในเขตจังหวัดปทุมธานี*.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยรังสิต .
- โกเมน พิบูลย์โพจน์. (2550). *การรักษาความมั่นคงปลอดภัย สารสนเทศตามแนวปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ. (2548). *เศรษฐกิจพอเพียงคือ อะไร?*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2548). *การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง*. *วารสารเศรษฐกิจและสังคม*,
7(2), 130-152.
- ชญาณีทิพย์ แจ่มแรง. (2555). *ความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชมพู่ บุญมี. (2557). *บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ชัยรินทร์ ชัยวิสิทธิ์. (2545). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างค่านิยมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียนและชุมชนด้วยโครงการอาชีพ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชาคริสต์ เหลืองเจริญ. (2556). *การบริหารโดยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเขตอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาญชัย เพ็ชรประพันธ์กุล. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาประเทศจากแนวปรัชญาสู่การนำไปปฏิบัติจริง*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2545). *Model การจัดการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้สร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ทองดี พิมพ์สาลี. (2558). *การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอนางยุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธัชกร ธนารมงคล. (2555). *บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรพงศ์ ปู้กสันเทียะ. (2546). *การศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน โครงการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ปรีชา ศรีลิขวา. (2551). *สภาพการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอบ้านฝาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

- พรพรรณ อัครกัญญา. (2557). *การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิทักษ์ อำพันธุ์. (2553). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิบูลย์ เข็มเฉลิม และคณะ. (2550). *วิถีคนบนป่าตะวันออกผืนสุดท้าย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.).
- วิทยา อธิปอนันต์. (2542). *เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเกษตรที่พึ่งพาตนเอง*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการเกษตร.
- วัฒนาภรณ์ ฉัตรวิโรจน์. (2545). *บทบาทของครูในการส่งเสริมความรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลำเทียน เผ่าอาจ. (2559). *การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอเมืองตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลือชัย จันทร์โป้. (2546). *รูปแบบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอาชีวศึกษา คาทอลิกในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมคุุณบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สำนักงานคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545 – 2549)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2549). *เศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

- สุขสรรค์ กัณฑ์บุตร. (2550). *การศึกษาการประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ*.
กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุภาพร ศรีมงคล. (2555). *การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน
ของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว
เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะ
ศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สุเมธ ดันติเวชกุล. (2548). *หลักธรรม หลักทำ ตามรอยพระยุคลบาท*. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธา
การพิมพ์.
- สุรยุทธ์ จุลานนท์. (2550). *รายงานผลการดำเนินการตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี รัฐบาล
พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อวสาน บรรจงปรุ. (2557). *การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อำพล เสนาณรงค์. (2542). *การเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ*. สมุทรปราการ: ภัคชรรส.
- อำพล เสนาณรงค์. (2550). เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่. *วารสารกสิกร*, 80(6), 76-79.
- Hwang, W. (1997). A study of the effects of community political ideology on local school output
measures in the State of Texas. *Dissertation Abstracts International*, 57(7),
2768-A.
- Lawrence, S. W. (1996). The effects of implementing systemic change on principal roles,
responsibilities and relationships. *Dissertation Abstracts International*, 57(2), 534-A.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Ward, P. J. (1995). *A study of organizational variables affecting working empowerment*.
Educational and Psychological Studies. University of Miami.. Miami, FL.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ ว.505

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ต. แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

28 เมษายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
ดังรายนามต่อไปนี้

นายอนุศักดิ์ ดากิ่งประทุม รหัส 58920817

งานนิพนธ์เรื่อง: การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

สิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี ตั้งกีดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 18

โดยมี ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ ว.506

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต. แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

3 พฤษภาคม 2506

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
เรียน

ด้วย ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ
เครื่องมือ วิทยานามต่อไปนี้

นายอนุสฤติ คาทังประทุม รหัส 58920817

งานนิพนธ์เรื่อง: การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

โดยมี ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6621.8/ ว.507

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ต. แสนสุข อ. เมือง จ. ชลบุรี 20131

1 มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

ด้วย ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
ดังรายนามต่อไปนี้

นายอนุสฤติ คาทังประทุม รหัส 58920817

งานนิพนธ์เรื่อง: การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
สิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

โดยมี ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร
จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับระดับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ครูในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามจำนวน 4 ด้าน คือ

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ
4. ด้านการพัฒนานุเคราะห์

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ โดยขอเรียกว่าการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ดังนั้นในการตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาจากท่านตอบให้ครบทุกข้อ และตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้ผลการวิจัยมีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้

นายสมศักดิ์ ดากิ่งประทุม

นิติศาสตราจารย์โท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานศึกษาของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประสบการณ์การทำงาน

น้อยกว่า 10 ปี

ตั้งแต่ 10 ปีถึง 20 ปี

มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน

สิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน

โรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสิงห์สมุทร ว่ามีการปฏิบัติจริงระดับใด และ

ทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยมีให้เลือก ดังนี้

5 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด

4 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาก

3 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปานกลาง

2 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อย

1 หมายถึง มีการส่งเสริมใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อยที่สุด

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสิงห์สมุทรจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	ระดับการปฏิบัติเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา						
1	มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงาน ประจำปี					

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสิงห์สมุทรจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	ระดับการปฏิบัติเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
2	มีแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริม การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ เรียนรู้					
3	มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง					
4	มีการวางแผนการบริหารอาคารสถานที่และแหล่ง การเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง					
5	มีการดำเนินการ ตามนโยบายและแผนปฏิบัติงาน ประจำปี					
6	มีการประเมิน ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง					
7	มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารงานในแต่ละฝ่ายตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง					
8	มีการนำผลการประเมินมีการนำผลการประเมินไป เผยแพร่เพื่อให้เห็นถึงการบริหารงานในแต่ละฝ่าย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน						
9	มีแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตาม มาตรฐาน					
10	มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ต่าง ๆ					

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสิงห์สมุทรจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	ระดับการปฏิบัติเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
11	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
12	มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุน การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง					
13	มีการนิเทศ/ ติดตาม/ ประเมินผล/ การนำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน					
14	มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
15	มีการใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อ เสริมสร้างและพัฒนาคุณลักษณะอย่างพอเพียง ของผู้เรียน					
16	มีการจัดการแสดง/ เผยแพร่/ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน ของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้					
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
17	มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิต					
18	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียน ได้รู้จักการวางแผน ชีวิตของตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง					
19	มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา และพัฒนาตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง					
20	มีแผนงาน/ โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง					

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทรจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	ระดับการปฏิบัติเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
21	มีการจัดกิจกรรมลูกเสือ/ เนตรนารี/ ยุวกาชาด หรือ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง					
22	การจัดตั้งชุมชน/ ชมรม ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง					
23	มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ วัฒนธรรม/ หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
24	มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง					
25	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/ พัฒนา สถานศึกษา/ ชุมชนด้านเศรษฐกิจ/ สังคม/ สิ่งแวดล้อม/ วัฒนธรรมตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านการพัฒนาบุคคล						
26	มีแผนงาน/ โครงการ พัฒนาบุคลากรสถานศึกษา เพื่อ สร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
27	มีการประชุม/ อบรม/ สัมมนา/ ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่					
28	มีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา แสวงหาความรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง สม่ำเสมอ					
29	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติ ภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ บุคลากรในสถานศึกษา					

ข้อ	การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทรจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18	ระดับการปฏิบัติเป็นจริง				
		5	4	3	2	1
30	มีการประเมินและขยายผล เผยแพร่ผลการปฏิบัติงานและ การดำเนินชีวิตของบุคลากรตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงกับกลุ่มเครือข่ายหรือหน่วยงานอื่น ๆ					

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับจุดประสงค์ (IOC)

ของแบบสอบถาม

ตารางที่ 13 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับจุดประสงค์ (IOC)
 ของแบบสอบถามการส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ในโรงเรียนสิงห์สมุทร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 18

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\sum R$	IOC
1	+1	+1	+1	3	1
2	+1	+1	+1	3	1
3	+1	+1	+1	3	1
4	+1	+1	+1	3	1
5	+1	+1	+1	3	1
6	+1	+1	+1	3	1
7	+1	+1	+1	3	1
8	+1	+1	+1	3	1
9	+1	+1	+1	3	1
10	+1	+1	+1	3	1
11	+1	+1	+1	3	1
12	+1	+1	+1	3	1
13	+1	+1	+1	3	1
14	+1	+1	+1	3	1
15	+1	+1	+1	3	1
16	+1	+1	+1	3	1
17	+1	+1	+1	3	1
18	+1	+1	+1	3	1
19	+1	+1	+1	3	1
20	+1	+1	+1	3	1
21	+1	+1	+1	3	1
22	+1	+1	+1	3	1

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\sum R$	IOC
23	+1	+1	+1	3	1
24	+1	+1	+1	3	1
25	+1	+1	+1	3	1
26	+1	+1	+1	3	1
27	+1	+1	+1	3	1
28	+1	+1	+1	3	1
29	+1	+1	+1	3	1
30	+1	+1	+1	3	1

ภาคผนวก ง

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

ตารางที่ 14 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับ
การส่งเสริมการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนสิงห์สมุทร
จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.60	16	0.68
2	0.61	17	0.41
3	0.58	18	0.63
4	0.57	19	0.45
5	0.60	20	0.61
6	0.49	21	0.64
7	0.67	22	0.81
8	0.68	23	0.60
9	0.69	24	0.71
10	0.55	25	0.58
11	0.70	26	0.54
12	0.55	27	0.60
13	0.44	28	0.48
14	0.56	29	0.45
15	0.65	30	0.41

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายฉุสภิตต์ ดากิ่งประทุม
วัน เดือน ปีเกิด	21 มกราคม พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดสระแก้ว
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 388 หมู่ 3 ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	ครู โรงเรียนสิงห์สมุทร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2552	พุทธศาสตรบัณฑิต (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
พ.ศ. 2559	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา